

***Pannon Oktatási Központ Gimnázium,
Szakgimnázium, Szakközépiskola
és Általános Iskola***

***ETIKAI KÓDEX
2016***

Készítette és kiadta:

A Humán-Pszicho 2002 Oktató és Szolgáltató Nonprofit Kft., mint a köznevelési intézmény-fenntartója.

Dunaújváros, 2016. október 15.

Borgulya Zoltánné
ügyvezető, intézmény-fenntartó

Az etikai kódex tartalmát megismertem, az abban foglaltakat az általam irányított intézményre vonatkozóan betartom, illetve betartatom.

Dunaújváros, 2016. október 15.

Borgulya Zoltán
igazgató
Pannon Oktatási Központ

A Pannon Oktatási Központ Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola szakalkalmazotti testületének tagjai, a pedagógus szakma és hivatás etikai követelményeinek kinyilvánítása és rendszerezett írásba foglalása céljából, a köznevelés társadalmi elfogadottságának megerősítése érdekében, lelkiismeretünk és legjobb meggyőződésünk által vezéreltetve elfogadjuk a jelen etikai kódexet:

Dunaújváros, 2016. október 15.

aláírás

igazgató

Tartalomjegyzék

I.	Bevezető.....	4
II.	Etikai alapelveink.....	4
	1. ÖNKÉNTES JOGKÖVETÉS.....	4
	2. NEMZETI ÉRDEK.....	4
	3. ELKÖTELEZETTSÉG.....	4
	4. FELELŐSSÉG.....	5
	5. SZAKSZERŰSÉG.....	5
	6. SZAKMAI ALÁZAT.....	5
	7. JÓHISZEMŰSÉG ÉS TISZTESSÉG.....	5
	8. MÉLTÓSÁG, PÉLDAMUTATÁS.....	5
	9. SZEMÉLYES PÉLDAMUTATÁS ÉS ELVÁRÁSOK ÖSSZHANGJA.....	5
	10. PÁRTATLANSÁG.....	5
	11. IGAZSÁGOSSÁG, MÉLTÁNYOSSÁG.....	6
	12. VÉDELEM.....	6
	13. ELŐÍTÉLET-MENTESSÉG, EGYENLŐ BÁNÁSMÓD.....	6
	14. ÁTLÁTHATÓSÁG.....	6
	15. EGYÜTTMŰKÖDÉS.....	6
	16. KONSTRUKTIVITÁS ÉS ÖNFEJLESZTÉS EGYSÉGE.....	6
	17. LELKIISMERETESSÉG.....	6
III.	Etikai kódex pedagógusoknak.....	6
	18. A szakmai etikai kódex érvényességi köre.....	6
	19. A pedagógus hivatás etikai normái.....	7
	20. Kapcsolatok.....	7
IV.	Kutatásetikai elvek.....	9
V.	Az etikai bizottság.....	10
	21. Az Etikai bizottság tagjai:.....	10
	22. Az etikai bizottság eljárása.....	10
VI.	Etikai eljárásrend.....	11
	23. Az etikai eljárás alapelvei, alapfogalmai.....	11
VII.	Az etikai eljárás lefolytatásának részletes szabályai.....	13
	24. Az etikai vizsgálat során tartott tárgyalás.....	13
	25. Az etikai eljárás során hozott döntés meghozatala.....	14
	26. Az etikai eljárás során hozott döntés közlése.....	14
	27. Az etikai vétség szankcionálása, az intézkedések.....	14
	28. Az etikai eljárás megszűnése.....	14
VIII.	Jogorvoslat.....	15
IX.	Kiegészítő szabály.....	15
X.	Hatályba léptető rendelkezés.....	15

I. Bevezető

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: nemzeti köznevelési törvény) a Kar feladatkörébe utalja etikai kódexének (a továbbiakban: Kódex) megalkotását, amely általános etikai alapelvekből, részletes etikai és eljárási szabályokból áll.

A törvény elvi éllel rögzíti: a pedagógusnak kötelessége, hogy megtartsa a Kar működésére vonatkozó, a nemzeti köznevelési törvényben, a Kar Alapszabályában és a Kódexben rögzített szabályokat.

Az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben a Kar által elfogadott Kódex alkalmazása kötelező. A magán köznevelési intézmény fenntartója a Kar által elfogadott Kódex általános etikai alapelveinek figyelembevételével megalkotja az általa fenntartott köznevelési intézményekben foglalkoztatott pedagógusokra vonatkozó intézményi etikai kódexet.

A Kódex célja a pedagógus szakma közmegegyezésen alapuló hivatáserkölcsei normáinak rögzítése, a szakma belső összetartozását és ezzel társadalmi megbecsültségét erősítő, a közösség tagjaként követendő etikus emberi magatartások leírása.

A Kódex:

- tartalmazza a köznevelési intézményben munkakapcsolatba kerülő felek közötti érintkezés kultúrájának általános jellemzőit, a kapcsolattartás követendő etikai szabályait;
- megfogalmazza mindazokat a szokásjog által közvetített tartalmakat, amelyek a nevelési-oktatási, továbbá a pedagógiai szakszolgálati intézményekben ellátandó szakfeladatok (a továbbiakban: nevelési-oktatási feladatok) elvégzéséhez, annak megszervezéséhez kapcsolódnak, s a pedagógus hivatás különlegesen fontos társadalmi szerepéből következnek.

A Kódex a pedagógus szakma hivatáserkölcsei szabályainak gyűjteménye, s mint ilyen Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 17. § (1) bekezdése alkalmazása tekintetében *munkáltatói szabályzatnak* minősül.

II. Etikai alapelveink

1. ÖNKÉNTES JOGKÖVETÉS

Feladatainkat tudatos törvénytisztelő magatartást tanúsítva, önkéntes jogkövetés formájában teljesítjük, melynek szerves része, hogy hozzájárulunk a gyermekek, a tanulók, a kollégák, a szülők, a fenntartó és más érintett személyek neveléssel-oktatással kapcsolatos alapvető jogainak és kötelezettségeinek - a jogszabályokban foglaltak szerinti - érvényesüléséhez.

2. NEMZETI ÉRDEK

Küldetésünk: nemzeti közszolgálat, így munkánkat mindenekelőtt a nemzet érdekében, a gyermekek, tanulók mindenek felett álló érdekeire kiemelt hangsúlyt helyezve végezzük, érvényt szerezve a nemzeti köznevelési törvényben meghatározott értékeknek.

3. ELKÖTELEZETTSÉG

Pedagógiai tevékenységünk: társadalmi küldetés, melyet a magyar társadalom iránt elkötelezetten végzünk.

4. FELELŐSSÉG

Döntéseinket, nyilatkozatainkat és cselekedeteinket felelősség hatja át: mivel munkánk során emberek sorsát befolyásoljuk, ennek megfelelő komolysággal és odaadással végezzük azt. Döntéseink és cselekedeteink folyamán mindig figyelembe vesszük azok belátható következményeit.

5. SZAKSZERŰSÉG

Feladatainknak a legjobb tudásunk szerint szakszerűen teszünk eleget, azaz a jogi és morális követelmények betartásán túl leginkább szaktudásunk megfelelő alkalmazásáért vagyunk felelősek. Ennek érdekében folyamatosan fejlesztjük szakmai ismereteinket, készségeinket, képességeinket és törekszünk munkánk színvonalának javítására. Tudásunk és tapasztalataink átadásával támogatjuk munkatársaink szakmai fejlődését. A munkánk során felhalmozódott tudást a nemzet szellemi vagyona fontos részének tekintjük, és mindent megteszünk annak megőrzése és gyarapítása érdekében.

6. SZAKMAI ALÁZAT

Szakmai feladatainkat hivatásként, annak megfelelő méltósággal, elkötelezetten végezzük. Cselekedeteink meghatározó erkölcsi mércéjének tartjuk **hivatásunk tiszteletét**.

7. JÓHISZEMŰSÉG ÉS TISZTESSÉG

Döntéseinkben, nyilatkozatainkban és cselekedeteinkben **tisztességesen és a jóhiszemű magatartás normáit követve járunk el**. Betartjuk a ránk vonatkozó jogi és morális előírásokat. Nem vállalunk közösséget a jogi és morális szabályok illetve követelmények megsértőivel, tudatosan elkerülünk minden olyan helyzetet, amely tisztességtelen és jogellenes befolyás alá kerülésünkhöz vezethetne.

8. MÉLTÓSÁG, PÉLDAMUTATÁS

Megjelenésünk és magatartásunk, továbbá valamennyi megnyilvánulásunk hivatásunkhoz méltó, azaz olyan módon viselkedünk, beszélünk és öltözködünk, hogy az erősítse munkahelyünk és a köznevelés megbecsültségét. Kötelességeinket igyekszünk úgy teljesíteni, hogy az a felelősségvállalás, a kötelességteljesítés és az emberségesség példája legyen azok számára is, akiket ugyanilyen kötelezettségek nem terhelnek.

9. SZEMÉLYES PÉLDAMUTATÁS ÉS ELVÁRÁSOK ÖSSZHANGJA

Kiemelt hangsúlyt helyezünk arra, hogy **személyes jó példával** járjunk elől, átérezve ennek különösen jelentős nevelő-oktató hatását. Mindezt tükrözzük a gyermekekkel, a tanulókkal, a kollégákkal szembeni elvárásainkban is. Elvárásainkat soha nem helyezzük a saját magunkkal szemben támasztott kívánalmaink fölé sem morális, sem szakmai értelemben. Elveink és tetteink, szavaink és cselekedeteink egymással összhangban vannak.

10. PÁRTATLANSÁG

Munkánk végzése során a gyermekek, a tanulók, a kollégák, a szülők, a fenntartó és a működtető, valamint a szakmai és érdekképviselői szervezetek jogainak és jogos érdekeinek tekintetében pártatlanul járunk el. Személyes érdekeink, pártpolitikai rokon- vagy ellenszenvaink sem befolyásolják a jogszabályi és morális követelményeknek megfelelő munkavégzésünket. Munkahelyünket nem használjuk fel jogtalan előnyszerzésre, és tartózkodunk minden olyan tevékenységtől vagy állásfoglalástól, amely kétséget ébreszthetne részrehajlástól mentes és etikus munkavégzésünk iránt. Társadalmi szervezetekben, politikai mozgalmakban kifejtett tevékenységünket mindig egyértelműen elkülönítjük munkahelyi tevékenységünkötől.

11. IGAZSÁGOSSÁG, MÉLTÁNYOSSÁG

Teendőinket a jog és az erkölcs szerint is igazságosan és méltányosan végezzük, azaz a jogszabályok adta keretek között mindent megteszünk annak érdekében, hogy munkánk megfeleljen a jogszabályok céljainak, és erkölcsileg is helyes legyen. Döntéseinket mindezek felül a józan ész, az emberiség és a gyermekek, tanulók jogos érdeke határozza meg.

12. VÉDELEM

Mindenkor szem előtt tartjuk a gyermekek, a tanulók, a kollégák, a szülők jogait és jogos érdekeit, azok védelme és tiszteletben tartása érdekében fellépünk.

13. ELŐÍTÉLET-MENTESSÉG, EGYENLŐ BÁNÁSMÓD

Az emberi méltóság feltétlen tiszteletben tartása megkérdőjelezhetetlen számunkra. Nevelési-oktatási feladatainkat a gyermekek, a tanulók, a kollégák, a szülők, a fenntartó és a működtető, valamint az érdekképviselői és szakmai szervezetek irányában **előítéletektől mentesen** teljesítjük. **Egyenlő bánásmódot** tanúsítunk - a jogszabályokban meghatározott eseteken túl - minden, munkánk során velünk kapcsolatban álló személy irányában.

14. ÁTLÁTHATÓSÁG

Feladatvégzésünk a társadalom számára **átlátható**: munkánkat úgy végezzük, hogy megfelelően dokumentált, könnyen áttekinthető és követhető, valamint munkatársaink számára a munkájukat segítő mértékben megismerhető legyen. Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy az érintettek a tevékenységünkkel kapcsolatos nyilvános adatokhoz a lehető legegyszerűbben, egyenlő feltételekkel hozzájuthassanak.

15. EGYÜTTMŰKÖDÉS

Mindazokkal együttműködésre törekszünk, akik a köznevelés hatékonysága és eredményessége érdekében tevékenykednek. Szakmai döntéseink előkészítése során érdemi párbeszédet folytatunk minden érintett résztvevővel.

16. KONSTRUKTIVITÁS ÉS ÖNFEJLESZTÉS EGYSÉGE

Tevékenységünket jellemzi a konstruktív, **előremutató, jószándékú bírálat**, továbbá a folyamatos és tudatos, elemző gondolkodásból és gyakorlati tapasztalatból eredő önfejlesztés igénye.

17. LELKIISMERETESSÉG

Társadalmi és intézményi küldetésünknek mindenben, mindenkor lelkiismeretesen eleget teszünk, azaz szavainkat és tetteinket az összes külső kötelezettség és iránymutatás figyelembevételével a lehető legnagyobb mértékben, de végső soron saját morális ítélőképességünkre támaszkodva hangoljuk össze, ügyelve arra, hogy erkölcsi ítélőképességünket megszokások és külső kényszerek ne befolyásolják.

III. Etikai kódex pedagógusoknak

Jelen fejezet a Kódex hatályáról és a részletes etikai szabályokról szóló rendelkezéseket tartalmazza.

18. A szakmai etikai kódex érvényességi köre

A Kódex érvényességi köre *személyi hatályát* jelenti: azon személyek körét jelöli meg, akikre a Kódex betartása - a jogszabályi rendelkezésekben foglaltaknak megfelelően - kötelező.

A Kódex érvényességi köre kiterjed minden - a nemzeti köznevelési törvény hatálya alá tartozó - olyan pedagógusra, akit a Pannon Oktatási Központ Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola székhelyén vagy feladat-ellátási helyén pedagógus munkakörben foglalkoztatnak. A Kódex személyi hatályát illetően további rendelkezéseket jogszabály határozhat meg.

A Kódex rendelkezéseit a pedagógus munkakörével összhangban kell értelmezni.

A Kódex a köznevelési intézménnyel közvetlenül vagy közvetve kapcsolatban álló pedagógusokra - így a megbízási szerződés alapján óraadóként munkavállaló kollégákra - nézve ajánlásnak tekinthető, amennyiben nincs az érintett pedagógusnak a hatály alá tartozást eredményező további jogviszonya.

A Kódex nyilvános.

19. A pedagógus hivatás etikai normái

A pedagógusnak munkája térbeli és időbeli keretein túl is tudatában kell lennie annak, hogy minden megnyilvánulásával kollégái közösségét is minősíti, így számára hivatásának etikai normái mindig és mindenütt irányadóak.

Ennek megfelelően a pedagógus

- sem tetteivel, sem nyilatkozataival nem csorbítja saját intézménye és hivatása jó hírét; annak öregbítésére törekszik;
- az intézmény erre vonatkozó előírásain túl munkája során külső megjelenésével és megnyilvánulásaival is kifejezi hivatása rangját, tiszteletét;
- csak abban az esetben végzi munkáját az őt foglalkoztató intézmény közösségében, ha testi és lelki egészsége ezt egyaránt lehetővé teszi;
- az egészség- és környezettudatos életvitelt, a természet védelmét, az élet tiszteletét képviseli;
- mindenkor példát mutat nemzeti jelképeink megbecsülésében, nemzeti ünnepeink és a mindezek által jelképezett, képviselt értékek tiszteletben tartása terén;
- lehetőségei szerint folyamatos önképzéssel gyarapítja, fejleszti a hivatása gyakorlásához szükséges tudását, képességeit, készségeit, attitűdjeit.

A pedagógusnak - mint minden embernek - elidegeníthetetlen joga van olyan közéleti és magánérdekű tevékenységekhez, amelynek során nem pedagógusként jelenik meg a nyilvánosság, a nevelő-oktató munkájával érintett közösség előtt.

Ennek során magánérdekű tevékenységét soha nem helyezi a közérdek fölé, közéleti szerepvállalásait időben és térben határozottan elkülöníti nevelő-oktató munkájától, ugyanakkor a pedagógusnak közéleti szerepvállalásaiban is erősítenie kell pedagógus társai megbecsülését, tiszteletét; a pedagógus pálya, a köznevelési intézmények iránti bizalmat.

20. Kapcsolatok

A pedagógus szakmai kapcsolatait érintő tevékenységének alapvető morális szabályai:

1. Munkája során a pedagógus kapcsolatban áll növendékeivel, tanítványaival, azok szüleivel, valamint az őt foglalkoztató intézmény munkatársaival, vezetőivel, a fenntartóval, a működtetővel, illetve a szakmai és érdekképviseleti szervezetekben munkavállaló alkalmazottakkal. Helytelen minden olyan megnyilvánulás, amely az említett személyekkel szemben méltánytalan megkülönböztetést vagy negatív hozzáállást éreztet.
2. A pedagógus társadalmi, szakmai kapcsolatai révén létrejött helyzetét az intézményben semmilyen - másoknak hátrányt okozó - személyes előny szerzésére nem használhatja fel.

3. A pedagógus a növendékeitől, a tanítványaitól, a szülőktől és a pedagógiai folyamat szereplőitől - a mindennapi életben szokásos kisebb figyelmességek kivételével - aránytalanul nagy értékű ajándékot, kölcsönt és jogtalan előnyt nem fogadhat el, nem adhat. Ilyesmit soha senkitől, semmilyen mértékben nem várhat el.
4. A pedagógus-pedagógus kapcsolatban az egyenjogúság, a kollegialitás és a munkatársi szolidaritás alapvető etikai követelmény.
5. A pedagógus minden jogilag és erkölcsileg megengedett eszközzel fellép az olyan megnyilvánulások vagy tevékenységek ellen, amelyek megalázó, bántó vagy embertelen helyzetbe sodorhatják növendékeit, tanítványait, kollégáit.

20.1. Kapcsolat a növendékekkel, tanítványokkal

- a. A pedagógus kapcsolata a növendékekkel, diákokkal egymás kölcsönös tiszteletén alapuló mester-tanítvány kapcsolat.
- b. A pedagógus magánéleti vagy közéleti problémáit különítse el a pedagógiai tevékenységétől.
- c. A pedagógus növendékei, tanítványai magánéletét tartsa tiszteletben.
- d. A pedagógus növendékeivel, tanítványaival való kapcsolatait a mindenkori szerephatárokon belül alakítsa.
- e. A pedagógus saját tanítványait vagy az intézmény növendékeit magáncéllal munkavégzésre ne készítse.
- f. A pedagógus saját vagy közeli rokonainak gyermekét intézményes keretben - lehetőség szerint - ne tanítsa. Amennyiben ez az adott körülmények folytán elkerülhetetlen, őket a többi növendékkel, tanítvánnyal azonos bánásmódban részesítse, és semmiféle jogtalan előnyhöz ne juttassa.
- g. A pedagógus törekvéseinek, céljainak elérésére semmiféle erőszakot ne alkalmazzon még közvetve vagy erre utaló magatartás formájában sem.
- h. A pedagógus nélkülözhetetlen erénye - kiváltképpen a tanórák és foglalkozások megtartása vonatkozásában - a pontosság, az igényes szakmai munka rendszeressége és a kiszámíthatóság.
- i. A pedagógus kommunikációja érthető, választékos, pontos, igényességében példamutató legyen.

20.2. Kapcsolat a szülőkkel

- a. A pedagógus szülőkhöz fűződő kapcsolatának és együttműködésének alapja a kölcsönös tisztelet, a bizalom és a megbecsülés.
- b. A pedagógus a szülők között ne tegyen semmiféle diszkriminatív különbséget.
- c. A pedagógus mindig legyen kész megosztani a szülőkkel minden, a gyermekükre vonatkozó ismeretét. Véleménynyilvánítása legyen tárgyyszerű; a növendék, a tanítvány szellemi, lelki, testi fejlődésére szorítkozzon. Ha ez a tájékoztatás külön mérlegelést igényel, a pedagógus döntését illetve felelős cselekvését kizárólag a gyermek, a tanuló és a köz érdeke szabja meg.
- d. A több szülő jelenlétében folytatott megbeszéléseken a pedagógus csak az egész tanulócsoporthoz érintő kérdéseket tárgyalja meg.

20.3. Kapcsolat a munkatársakkal

- a. A pedagógus szakmai tapasztalatait, észrevételeit szükség szerint megosztja munkatársaival, különös tekintettel a pályakezdőkre.
- b. A pedagógus kollégái javaslatait, véleményét, állásfoglalását tiszteletben tartja; ellenérvelésében minősítések nélkül fogalmazza meg a maga véleményét.
- c. A pedagógus kollégái munkáját objektíven és kizárólag szakmai szempontok alapján értékeli.

- d. A pedagógus aktívan, saját szaktudását és álláspontját képviselve vesz részt a nevelőtestület véleményének, javaslatainak, döntéseinek kialakításában, ugyanakkor egyet nem értése esetén is elfogadja a megfelelő hatáskörben meghozott és megindokolt döntést, és ennek megfelelően cselekszik.
- e. Amennyiben a pedagógus úgy véli, hogy egy elfogadott döntés alapvető jogot vagy jogszabályt sért, ezt a véleményét közli az érintett döntést meghozó személlyel vagy közösséggel. Ha ennek eredményeként nem születik megoldás, a döntést meghozó személy vagy közösség felügyeletét ellátó személyhez fordul.
- f. Amennyiben a pedagógus úgy véli, hogy kollégája valamely tevékenysége vagy mulasztása alapvető jogot vagy jogszabályt sért, ezt haladéktalanul jelzi először az érintett kolléga felé, majd ha ez nem vezetett eredményre, annak közvetlen felettesével.
- g. Ha a vitatott döntés, tevékenység vagy vélt mulasztás a gyermek, a tanuló testi, lelki épségét vagy egészségét veszélyezteti, a pedagógus közvetlenül az intézkedésre jogosult vezetőhöz fordul.
- h. A pedagógus az intézmény belső életével kapcsolatos, az intézmény vezetősége által bizalmasnak nyilvánított információkat a nevelőtestület tagjain kívül nem osztja meg másokkal.
- i. A pedagógus mindaddig kiáll kollégája mellett, amíg annak szakmai vagy etikai hibája, mulasztása kétséget kizáróan be nem bizonyosodik.

20.4. Kapcsolat az intézmény vezetőivel, a fenntartóval, a működtetővel és más szervekkel

- a. A pedagógus az intézmény vezetőivel, a fenntartóval, a működtetővel és más szervekkel a munkajogi szabályokon, az intézmény szervezeti és működési szabályzatának előírásain túl konstruktív együttműködésre törekszik.
- b. A pedagógus az őt foglalkoztató intézmény vezetőjével való személyes vagy rokoni kapcsolatával nem él vissza, nem használja azt saját érdekei vagy előmenetele támogatására.
- c. A pedagógus és az őt foglalkoztató intézmény vezetői egymás munkáját objektíven és kizárólag szakmai szempontok alapján értékelik.

IV. Kutatásetikai elvek

A pedagógus által végzett *szakmai-tudományos kutatás legfontosabb alapelvei*, melyeket a kutatást végző magára nézve kötelezőnek, a társadalmi nyilvánosság felé pedig képviselendőnek tart, a következők:

- Jogszerűség, szakszerűség: a kutatásokat a hatályos jogszabályoknak megfelelően, szakszerűen és a pedagógus kompetencia határait át nem lépve kell végezni.
- Tisztesség: a célok és a kutatási szándékok, módszerek, eljárások bemutatása során becsületesen, jóhiszeműen kell eljárni.
- Megbízhatóság: a kutatási terv megvalósítása során az adatok rögzítésében, tárolásában, kezelésében és közlésében a legkörülményesebb precizitásra kell törekedni.
- Tárgyilagosság: a kutatás során feltárt értelmezéseket és következtetéseket tényekre, bizonyításokra kell alapozni.
- Pártatlanság és függetlenség: a kutatást politikai pártok, érdekcsoportok, valamely érdekelt fél befolyásától mentesen kell végezni.
- Nyitottság: a kutatás során más kutatók felé kellő nyitottságot tanúsítva - a nyitottság korlátait (pl. személyhez fűződő jogok, folyamatban levő kutatás) is figyelembe véve - kell eljárni.

- Elfogulatlanság: más kutatók munkájának bemutatásánál, referenciaadásnál kellő objektivitást szükséges tanúsítani a szakmai-tudományos szempontok kizárólagos prioritását szem előtt tartva.
- Felelősség: a pályakezdő pedagógusok szakmai és tudományos kutatási tevékenységét támogatni kell.

A kutatási etika sérelmét jelentik különösen a következők:

- hamisítás: az adatok és eredmények önkényes megváltoztatása és ezek közlése;
- plágium: mások kutatási tervének, kutatási eredményeinek, műveinek átvétele és sajátként való feltüntetése;
- személyes befolyásolás, melynek során
  - a) a befolyásoló érdekében történő előnyös állásfoglalás kikényszerítésére,
  - b) a harmadik személyre vonatkozó előnytelen döntés,
  - c) ellenszolgáltatás kérése,
  - d) hátrányos megkülönböztetés,
  - e) a kutatóval függőségi viszonyban levőkkel történő bármilyen alku,
  - f) a panaszt tevő szankcionálása történik;
- az etikai szabályok megszegése: a kutatásra vonatkozó alapelvek tevésben vagy tűrésben történő megsértése vagy annak elhallgatása külső kényszer hatására.

V. Az etikai bizottság

Az intézmény az Etikai Kódexben foglaltak betartásáért felelős, ezért az etikai szempontból vitás helyzetekben állást kell foglalnia. Az állásfoglalás a fenntartó által kijelölt háromtagú Etikai Bizottság feladata.

21. Az Etikai bizottság tagjai:

- állandó tagja az intézményvezető, vagy az általa megbízott-delegált személy
- nem állandó tagjai a fenntartó által kijelölt két pedagógus.

Az etikai vétség kivizsgálásánál fontos elvárás a pártatlanság, valamint az érintett munkavállaló megfelelő képviselőnek biztosítása. A szakmai közösség úgy kell, hogy képviselje magát, hogy egyértelmű döntést lehessen hozni.

Az Etikai bizottság, elnökét minden alkalommal maga választja meg.

A Kódex etikai eljárásrendjében foglaltak szerint etikai eljárás lefolytatására és etikai eljárásban érdemi döntéshozatalra az etikai bizottság jogosult a következőkben részletezett hatásköri és illetékességi megosztás szerint:

22. Az etikai bizottság eljárása

A jelen etikai kódex alapján indult eljárásban

- a köznevelési intézmény székhelyén foglalkoztatott pedagógussal szembeni etikai eljárás esetében, az etikai bizottság két pedagógus tagját a köznevelési intézmény székhelyén foglalkoztatott pedagógusok közül kell kijelölni
- a köznevelési intézmény telephelyén, vagy tagintézményében foglalkoztatott pedagógussal szembeni etikai eljárás esetében, az etikai bizottság két pedagógus tagját a területileg illetékes pedagógusok közül kell kijelölni.

Az Etikai bizottság tagjai tevékenységükben függetlenek.

Az Etikai bizottság valamennyi döntését határozati formában hozza meg.

Az Etikai bizottság tagjait titoktartási kötelezettség terheli az etikai eljárással összefüggésben.

VI. Etikai eljárásrend

23. Az etikai eljárás alapelvei, alapfogalmai

23.1. Eljárási alapelvek

- Az etikai eljárást jogszerűen, jóhiszeműen és tisztességesen kell lefolytatni.
- Az etikai eljárásban érvényesíteni kell az ártatlanság vélelmét, és védeni kell az eljárás alá vont pedagógus jó hírnévhez fűződő jogát.
- Az eljárás alá vont pedagógus számára biztosítani kell az iratokba való betekintés jogát és a jogai gyakorlásához szükséges megfelelő tájékoztatást.

Az etikai vétség

- Etikai vétség a Kódex személyi hatálya alá tartozó pedagógusnak olyan cselekménye, amellyel a Kódex rendelkezéseinek megsértését valósítja meg, s ezzel a nevelő illetve a nevelő-oktató munkát meghatározó hatályos jogszabályi előírásokba ütközik.
- Az etikai felelősséget az elkövetés idején hatályban lévő jogszabályok és a Kódex rendelkezései szerint kell elbírálni.

23.2. Etikai vétség miatti eljárás

Etikai vétség miatti eljárást az Etikai Bizottság a Kódexben rögzített eljárásrend szerint folytatja le a köznevelési intézményben foglalkoztatott pedagógussal szemben azzal a céllal, hogy megállapítsa, a pedagógus nevelő-oktató tevékenysége során történt-e etikai vétség, s ha igen, akkor szankcionálja azt.

23.3. Határidő számítása

A napokban megállapított határidő első napja a határidő kezdetére okot adó körülmény napját követő első munkanap. A postai úton feladott küldemények előterjesztési ideje a postára adás napja.

Aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő a mulasztásról való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követő nyolc munkanapon belül.

23.4. Összeférhetetlenség

Az etikai eljárásban az Etikai bizottság elnökeként és tagjaként nem vehet részt:

- a) az eljárás kezdeményezője,
- b) az eljárás alá vont pedagógus,
- c) az eljárás alá vont pedagógus vagy az eljárás kezdeményezőjének hozzátartozója,
- d) akinek tanúként vagy szakértőként történő meghallgatása az eljárásban szükségessé válhat, vagy akit e minőségében meghallgattak,
- e) akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható el.

Az eljárás során felmerült összeférhetlenséget az érintettek a tudomásukra jutást követően azonnal kötelesek jelenteni (*kizárás*).

Amennyiben a fenntartó az összeférhetlenségi kifogásnak helyt ad, másik Etikai bizottságot jelöl ki. Az összeférhetlenségi kifogás elbírálásáról a fenntartó három napon belül dönt. Ha az Etikai bizottság elnökével kapcsolatban merül fel az összeférhetlenség, a kifogás elbírálásáról a fenntartó dönt.

23.5. Elévülés

Nem lehet etikai eljárást indítani, ha az etikai vétséget megalapozó cselekménynek az Etikai bizottság tudomására jutását követően hat hónap vagy az etikai vétség elkövetése óta egy év eltelt.

Az elévülés határidejének kezdő napja az etikai vétség megvalósulását követő nap.

23.6. Az etikai eljárás megindítása

Etikai eljárás indítható:

- a) hivatalból;
- b) a pedagógusnak önmaga elleni etikai eljárás megindítására vonatkozó kérelmére;
- c) panasz alapján.

Az etikai vétség gyanújáról való tudomásszerzés esetén az etikai eljárást hivatalból kell megindítani.

Az etikai eljárást az elévülés időpontjának bekövetkezésén túl is meg kell indítani, ha annak lefolytatását a pedagógus kéri maga ellen.

Etikai eljárás bármely pedagógus bejelentése alapján indítható, akkor, ha a bejelentő a panaszának alapját képező, általa vélelmezett etikai vétség elkövetését beadványában nevesíti.

A bejelentés (panasz) kizárólag írásban történhet.

Névtelen bejelentés (panasz) alapján az eljárás megindítására nincs lehetőség.

Az eljárás kezdeményezése a köznevelési intézmény vezetőjénél bejelentés (panasz) formájában történhet. A bejelentésnek (panasz) minden olyan tény és adatot tartalmaznia kell, ami az ügy megítélése szempontjából jelentős, továbbá lehetőség szerint a tények alátámasztását szolgáló bizonyítékokat, valamint a bejelentő nevét és elérhetőségeit is.

Az eljárás megindításáról az intézményvezető a bejelentés megérkezésétől számított tizenöt napon belül határozatban dönt.

Az etikai eljárás megindításáról az eljárás megindításával egyidejűleg írásban értesíteni kell az eljárás alá vont pedagógust, valamint - ha az eljárás bejelentés (panasz) alapján indult - a bejelentőt is.

23.7. Az etikai vizsgálat alá vont személy jogai, kötelezettségei

Az intézményvezető a bejelentőt a bejelentés (panasz) megérkezésétől számított nyolc napon belül hiánypótlásra szólíthatja fel.

Az eljárás megindításáról szóló határozatot meg kell küldeni az eljárás alá vont pedagógusnak és a bejelentőnek, az eljárás megindítását megtagadó határozatot pedig a bejelentőnek.

Az eljárás alá vont pedagógus köteles az Etikai bizottsággal együttműködni.

Az etikai eljárás csak az eljárás alá vont pedagógus kérésére vagy egyetértésével lehet nyilvános.

VII. Az etikai eljárás lefolytatásának részletes szabályai

24. Az etikai vizsgálat során tartott tárgyalás

24.1. Az Etikai bizottság a kijelölésétől számított harminc napon belül tárgyalást tart. E határidőt az etikai eljárás megindításáról szóló döntéstől kell számítani.

24.2. A tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy mindazok, akiknek a megjelenése a tárgyaláson szükséges, az értesítést (meghívót) a tárgyalás előtt legalább öt nappal korábban megkapják.

24.3. Az etikai tárgyalást az Etikai bizottság elnöke vezeti.

24.4. Az eljárásban az eljárás alá vont pedagógus helyett és nevében képviselője is eljárhat, kivéve, ha az eljárás alá vont pedagógus személyes megjelenése illetve meghallgatása szükséges. Az etikai eljárásban a pedagógus jogi vagy érdekképviselői képviselőt is igénybe vehet.

24.5. Ha a pedagógus sem személyesen, sem képviselője útján nem vesz részt a tárgyaláson, tárgyalást tartani és az ügyet érdemben elbírálni csak akkor lehet, ha szabályszerűen értesítették. Az eljárás akkor is lefolytatható, ha a pedagógus előzetesen bejelentette, hogy a tárgyaláson sem személyesen, sem képviselője útján nem kíván részt venni, továbbá ha a tárgyalásról szóló értesítés átvételét megtagadta vagy azt kézbesítettnek kell tekinteni.

24.6. Szabályszerűnek tekintendő a pedagógus tárgyalásról történő értesítése, ha az a 24.2. pontban foglalt kézbesítési határidő mellett az Etikai bizottság meghívója eleget tesz azon alakszerűségi kritériumnak, hogy tartalmazza a tárgyalás időpontjának és helyszínének feltüntetését, valamint az eljárás tárgyának megjelölését.

24.7. Az etikai eljárás alá vont pedagógusnak módot kell adni arra, hogy észrevételeit elmondhassa. Az eljárás alá vont pedagógushoz az Etikai bizottság tagjai kérdéseket intézhetnek.

24.8. A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni.

25. Az etikai eljárás során hozott döntés meghozatala

- 25.1. Az Etikai bizottság akkor határozatképes, ha valamennyi tagja jelen van.
- 25.2. Az Etikai bizottság az eset összes körülményeit egyenként és összességükben értékeli, és ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.
- 25.3. Az Etikai bizottság döntéseit egyszerű többséggel hozza.
- 25.4. Az Etikai bizottság legkésőbb az utolsó tárgyalás napjától számított harmincadik napon zárt ülésen határoz, és döntését határozatba foglalja.
- 25.5. A határozatot az Etikai bizottság elnöke írja alá. A határozatot nyolc napon belül írásba kell foglalni.

26. Az etikai eljárás során hozott döntés közlése

- 26.1. Az Etikai bizottság határozatát az eljárás alá vont pedagógussal közli. Az Etikai bizottság a bejelentőt az eljárás határozattal történő lezárásának tényéről tájékoztatja.
- 26.2. Az Etikai bizottság határozatát az eljárás alá vont pedagógus számára a döntéshozattól számított tizenöt napon belül megküldi.
- 26.3. Az Etikai bizottság a határozatát - a (26.2.) pontban meghatározott eljárási határidő betartásával - megküldi a köznevelési intézménynek.

27. Az etikai vétség szankcionálása, az intézkedések

- 27.1. Az etikai vétséget elkövető pedagógussal szemben az Etikai bizottság a következő intézkedést hozhatja: figyelmeztetés.
- 27.2. Az etikai vétséget elkövető pedagógussal szemben *figyelmeztetést* kell alkalmazni, ha az eljáró Etikai bizottság megítélése szerint az etikai vétséggel kapcsolatban az összes körülmény mérlegelése alapján az etikus magatartásra való felhívás is elegendő *az etikai szankció célja* eléréséhez, ahhoz, hogy *az etikai vétség elkövetője a jövőben tartózkodjon a normasértő magatartástól*. A figyelmeztetéssel az Etikai bizottság rosszallását fejezi ki.

28. Az etikai eljárás megszűnése

- 28.1. Az etikai eljárás megszűnik az eljárás során hozott intézkedés jogerőre emelkedésével.
- 28.2. Az etikai eljárást meg kell szüntetni, ha
  - a. annak tartama alatt az eljárás alá vont pedagógus munkajogi jogviszonya megszűnt;
  - b. a pedagógus a terhére rótt etikai vétséget nem követte el, vagy annak elkövetése nem bizonyítható.

VIII. Jogorvoslat

Az Etikai Bizottság határozata ellen további jogorvoslattal - az arról való értesüléstől számított - tizenöt napon belül az etikai eljárás alá vont pedagógust foglalkoztató köznevelési intézmény székhelye szerinti közigazgatási és munkaügyi bírósághoz lehet fordulni (peres eljárás).

A jogerős intézkedést a pedagógus munkáltatójánál, az érintett pedagógus személyi anyagában fel kell tüntetni, melynek tartalmaznia kell a határozat számát, keltét, az elkövetett etikai vétség tömör leírását és az intézkedés típusát.

Az etikai szankcióra vonatkozó adatokat a jogerős határozat meghozatalától számított öt év elteltével a személyi anyagból törölni kell.

Az etikai eljárás során keletkezett iratok kezeléséről az etikai eljárás alatt az Etikai bizottság gondoskodik.

Az etikai eljárás megszűnését követően, az eljárás során keletkezett iratok kezelése és irattározása a köznevelési intézmény kötelezettsége.

IX. Kiegészítő szabály

Az etikai eljárás Kódexben nem szabályozott kérdéseiben a nemzeti köznevelési törvény, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CLX. törvény vonatkozó rendelkezései az irányadóak a nemzeti köznevelési törvényben foglalt megszorításokkal.

X. Hatályba léptető rendelkezés

Jelen Kódex a 6/2016. számú, 2016. október 15-én kelt fenntartói határozat értelmében a kiadás napján lép hatályba.